

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:

Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421

e-mail: sekretariat@krir.pl

www.krir.pl

KRIR/JM/191/2024

Warszawa, 13.02.2024 r.

Pan Czesław Siekierski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych w związku z licznymi wnioskami płynącymi z wojewódzkich izb rolniczych dotyczących Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, przekazuje następujące postulaty i pisma samorządu rolniczego dotyczące reformy ww. Planu.

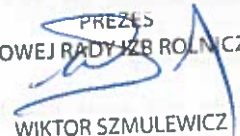
1. Podkarpacka Izba Rolnicza wnioskuję o podjęcie działań mających na celu utrzymanie ryczałtu dla gospodarstw do 5 ha z ewentualnym poszerzeniem do 10 ha w kampanii wniosków obszarowych na 2024 r. Część norm warunkowości tj. GAEC-7 i GAEC 8 obowiązuje w gospodarstwach od 10 ha. Informacja dotycząca możliwości skorzystania z ryczałtu z ewentualną stawką płatności do 1 ha winna być znana przed rozpoczęciem kampanii składania wniosków. Rolnicy z mniejszych gospodarstw a takich jest bardzo dużo na Podkarpaciu nie mają często technicznych możliwości skorzystania z ekoschematów. Utrzymanie systemu ryczałtowego zachęci znaczną część małych gospodarstw do skorzystania z tej płatności. Pozwoli również na łatwiejszy sposób ich przyznawania oraz kontroli wniosków obszarowych. Sumarycznie kwota płatności bezpośrednich będzie wyższa w warunkach rozdrobionego rolnictwa na Podkarpaciu.
2. Ponadto, Podkarpacka Izba Rolnicza wnioskuję o zaliczenie do elementów nieprodukcyjnych (ugorów) gruntów, które zostały zalane lub zniszczone przez działalność bobrów i nie ma możliwości ich rekultywacji.
3. Podkarpacka Izba Rolnicza wnosi o zwiększenie dofinansowania do uprawy zbóż, oleistych, upraw paszowych i trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt dla rolników ubiegających się o płatności obszarowe w ramach PS WPR na lata 2023-2027.
4. Mazowiecka Izba Rolnicza wnosi o ułatwienie producentom specjalizującym się w uprawie warzyw o powierzchni powyżej 10 ha gruntów rolnych realizacji wymogów zawartych w praktyce „Zróżnicowania struktura upraw”. Producenci warzyw są w trudnej sytuacji, ponieważ niektóre odmiany uprawianych warzyw są kwalifikowane do jednej rodziny

roślin, co znacznie ogranicza możliwości skorzystania z dodatkowych dopłat i wymaga poniesienia przez nich nakładów związanych z wprowadzeniem w strukturę upraw nowych odmian roślin poza specjalizacją produkcji danego gospodarstwa.

5. W załączeniu przekazujemy pismo Dolnośląskiej Izby Rolniczej z dnia 09 stycznia 2024 r., DIR/56/2024.
6. W załączeniu przekazujemy pismo Izby Rolniczej w Opolu z dnia 16 stycznia 2024 r., znak: BIR/170/2024 w sprawie likwidacji normy GAEC 8 oraz ułatwień w spełnieniu normy GAEC 7.
7. W załączeniu przekazujemy Stanowisko Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 15 stycznia 2024 r. w sprawie zmian w rozdziale 3.10 Warunkowość – w zakresie normy GAEC 6 Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.
8. W załączeniu przekazujemy Stanowisko Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 15 stycznia 2024 r. w sprawie płatności za ekoschematy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027 (PS WPR).

Przedstawiając powyższe,

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

WIKTOR SZMULEWICZ

Zat.j.w.

Izba Rolnicza w Opolu

ul. Północna 2
45-805 Opole
tel. 77 4572326

Opole, dnia 16 stycznia 2024 r.

BIR/170/2024

NIE
H3
PODPIS
WPLYNEŁO

Sz. P.
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

2024 01 17

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Z głębokim zaniepokojeniem oraz w pełni popierając stanowisko Dolnośląskiej Izby Rolniczej z dnia 9 stycznia 2024 r. (o sygnaturze L.dz. DIR/56/2024), pragnę zwrócić uwagę na istotne problemy związane z realizacją wymogów warunkowości i ekoschematów, które stanowią wyzwanie dla polskiego środowiska rolniczego. Zarząd Izby Rolniczej w Opolu, wnosząc o zmianę przepisów dotyczących płatności bezpośrednich, dąży do złagodzenia obciążeń dla rolników oraz zapewnienia im równych warunków konkurencji.

Jednym z kluczowych postulatów Zarządu Izby Rolniczej w Opolu jest likwidacja obowiązku ugorowania 4% powierzchni gospodarstwa wynikającego z normy warunkowości GAEC 8. Przepis ten określa minimalny udział powierzchni gruntów ornych przeznaczonych na obszary lub obiekty nieprodukcyjne. W opinii rolników, obowiązek ten nie przyczynia się do poprawy jakości gleby, lecz wręcz przeciwnie, naraża ją na zjawisko erozji, generując jednocześnie dodatkowe koszty związane z przywróceniem obszaru do użytkowania. Ponadto, ogranicza produkcję rolniczą, co wpływa negatywnie na jej opłacalność. Likwidacja tego obowiązku nie tylko uwzględni troskę o jakość gleby, lecz także przyczyni się do poprawy sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych, zwłaszcza tych mniejszych, które są bardziej wrażliwe na dodatkowe koszty związane z ugorowaniem. Kolejnym postulatem Zarządu Izby Rolniczej w Opolu jest ulstwienie spełnienia normy GAEC 7, która dotyczy zmianowania i dywersyfikacji upraw na gruntach ornych. W przypadku mniejszych gospodarstw, które nie są nastawione na produkcję roślinną na dużą skalę, spełnienie tej normy może być trudne ze względu na ograniczone zasoby sprzętu rolniczego oraz niewielkie plody rolne. Dodatkowo, zgodnie z wskazaniami Dolnośląskiej Izby Rolniczej, rośliny sąsiadujące mogą wywierać antagonistyczny wpływ na siebie, co z kolei może znacznie obniżyć produkcję rolniczą. Ograniczenia wynikające z normy GAEC 7 mogą znacząco wpłynąć na opłacalność

produkcji, zwłaszcza dla mniejszych gospodarstw. Zarząd Izby Rolniczej w Opolu wnosi o likwidację ekoschematów, a jej uzasadnieniem jest przede wszystkim brak opłacalności ich stosowania oraz dodatkowe koszty związane z ich realizacją, takie jak prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych. Ponadto, wątpliwe jest, czy ekoschematy mają bezpośredni wpływ na poprawę stanu środowiska. Likwidacja ekoschematów byłaby krokiem w kierunku uproszczenia systemu płatności bezpośrednich, eliminując zbędne obciążenia administracyjne i finansowe, które nie przynoszą spodziewanych korzyści środowiskowych.

Wyżej wymienione normy warunkowości i ekoschematy nie są dla rolników wyznacznikiem dbania o środowisko, lecz często narzuceniem wysokich kosztów związanych z ich realizacją. Dążąc do prawdziwej ochrony środowiska, Zarząd Izby Rolniczej w Opolu wnosząc o zmiany przepisów chce skoncentrować się na realnych aspektach, które przynoszą efektywne korzyści zarówno dla rolników, jak i dla środowiska.

Mając na uwadze interes rolników oraz zaniepokojenie środowiskiem rolniczym, Zarząd Izby Rolniczej w Opolu apeluje o niezwłoczne podjęcie działań mających na celu zrealizowanie przedstawionych postulatów. Uważamy, że zmiany legislacyjne w zakresie płatności bezpośrednich są niezbędne dla ochrony krajowych producentów, utrzymania równowagi na rynku rolno-spożywczym oraz wspierania zrównoważonego rozwoju. Liczymy na Państwa zrozumienie oraz aktywne zaangażowanie w tej sprawie.

Z poważaniem

PREZES
Izby Rolniczej w Opolu
Marek Froelich

DOLNOŚLĄSKA IZBA ROLNICZA

Wrocław, dnia 09.01.2024r.

L. dz. DIR/56/2024

NR:

84

PODPIS

WPEŁNENO

2024-01-10

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie,
Zarząd Dolnośląskiej Izby Rolniczej, realizując wniosek z I Walnego Zgromadzenia DIR, wnioskuję do Krajowej Rady Izb Rolniczych o podjęcie czynności zmierzających do uruchomienia prac legislacyjnych zmierzających do zmiany rozporządzeń dotyczących płatności bezpośrednich. W szczególności Zarząd DIR wnioskuję o likwidację tzw. ekoschematów, likwidację przymusowego ugorowania 4% powierzchni gospodarstwa, likwidację obowiązku dywersyfikacji w zamian wprowadzając następstwo roślin po sobie czyli strukturę zasiewów z trzema roślinami przez trzy lata. Niniejszy wniosek Zarząd DIR motywuje wsłuchaniem się w głos środowiska rolniczego z Dolnego Śląska, z którego płyną logiczne wnioski iż powyższe uwarunkowania o które likwidację wnioskuję Zarząd DIR są pozbawione sensu pod każdym względem, zarówno rolniczym, ekonomicznym, produkcyjnym, ekologicznym.

Likwidację obowiązku przymusowego ugorowania Zarząd Dolnośląskiej Izby Rolniczej wnioskuję z powodu kompletnej bezzasadności, braku jakiegokolwiek uzasadnionego powodu dla którego taka czynność miałaby sens. Ugorowanie, czyli wyłączenie powierzchni z zasiewu rolnego, czyli pozbawienie się przez właściciela gospodarstwa rolnego pobierania zbioru podczas zniw z wyłączonej powierzchni nie wyłącza obowiązku nakładu pracy na powierzchnię przeznaczoną do ugorowania. Ta powierzchnia nadal wymaga kilkukrotnego wjazdu pojazdem rolniczym, stosowania niezbędnych zabiegów dla utrzymania gleby w tak zwanym stanie ugorowym. W przeciwnym razie grunt ten ulegnie zachwaszczeniu oraz degradacji do takiego stopnia że przywrócenie go do zasiewu jakiegokolwiek rośliny wymagałoby znacznie zwiększonego nakładu pracy, kosztów finansowych. Dodatkowo dzierżawcy gruntu muszą opłacać czynsz dzierżawny, który nie będzie często zrekompensowany dochodem ze zbioru płodów rolnych. Czynności podjęte dla utrzymania gruntu w stanie ugorowym również są kosztowne, z ugoru rolnik nie uzyska żadnych profitów finansowych, stan ugorowy spowoduje także erozję gleby, ponadto zamiast zatrzymywanie wody nastąpi wysuszenie powierzchni ugorowanej. Wobec powyższego obowiązek ugorowania zawarty w GAEC 8 w ocenie Zarządu Dolnośląskiej Izby Rolniczej jest szkodliwy sam w sobie.

Likwidację obowiązku dywersyfikacji Zarząd Dolnośląskiej Izby Rolniczej wnioskuję z powodu uciążliwości w jej realizacji w szczególności dla mniejszych gospodarstw rolnych. W ocenie Zarządu DIR jakakolwiek idea która była motywem wprowadzenia tego obowiązku określonego w normie GAEC 7, wymóg ten jest oderwany od rzeczywistości. Trzeba sztucznie dokonywać podziału działki rolnej, powoduje to wzrost kosztów w gospodarstwie i zużycia paliwa, więc w tym przypadku wpływ pozytywny na ekologię jest wątpliwy. Problemem jest też kwestia doboru roślin sąsiadujących, które mogą mieć charakter antagonistyczny, w których zabiegi ochronne przy jednej z roślin są szkodliwe dla rośliny sąsiedniej, przykładem tutaj może być pszenica i rzepak. Zabieg ochronny który zajdzie na roślinę sąsiednią i powoduje na niej nieodwracalne szkody (zabieg herbicydowy w zbożu zniszczy pas przyległego rzepaku) również pozytywnego wpływu na środowisko nie ma. Obowiązek dywersyfikacji jest szkodliwy w szczególności dla gospodarstw o mniejszej powierzchni. Podczas zniw dokonują zbioru trzech różnych roślin, ale ilość plonu każdej z

DOLNOŚLĄSKA IZBA ROLNICZA

nich jest niewielka, a wtedy występuje też problem ze zbytem. Wobec powyższego Zarząd Dolnośląskiej Izby Rolniczej wnioskuje o likwidację obowiązku dywersyfikacji. Niemniej aby zachować różnorodność zbiorów, Zarząd Dolnośląskiej Izby Rolniczej proponuje zastąpić obowiązek dywersyfikacji wprowadzeniem zasiewów trzema roślinami w systemie następstw roślin po sobie. Tego rodzaju obowiązek zdaniem Zarządu DIR również stanowi zróżnicowanie upraw, tyle że rozłożonych na trzy lata, bez konieczności zmagania się z problemami które występują w przypadku dywersyfikacji.

Likwidacja ekoschematów w ocenie Zarządu Dolnośląskiej Izby Rolniczej jest uzasadniona ponieważ wbrew zamierzeniom nie przyczyni się do stosowania określonych w niej norm w zamian za przewidziane dopłaty finansowe, a jedynie powoduje iż rolnicy ograniczą przystosowanie swoich gospodarstw do wymogów absolutnie niezbędnych i minimalnych, a w pozostałych obszarach zrezygnują z wniosków nawet kosztem niepozyskania dopłat. Dopłaty nie zrekompensują rolnikom kosztów poniesionych podczas spełniania norm określonych w ekoschematach. Dopłaty nie zrekompensują także nakładów pracy które rolnicy z tego powodu poniosą. Nie przyczynią się do poprawy stanu ekologii.

Likwidacja ekoschematów w ocenie Zarządu Dolnośląskiej Izby Rolniczej jest uzasadniona ponieważ wbrew zamierzeniom nie przyczyni się do stosowania określonych w niej norm w zamian za przewidziane dopłaty finansowe, a jedynie powoduje iż rolnicy ograniczą przystosowanie swoich gospodarstw do wymogów absolutnie niezbędnych i minimalnych, a w pozostałych obszarach zrezygnują z wniosków nawet kosztem niepozyskania dopłat. Dopłaty nie zrekompensują rolnikom kosztów poniesionych podczas spełniania norm określonych w ekoschematach. Dopłaty nie zrekompensują także nakładów pracy które rolnicy z tego powodu poniosą. Nie przyczynią się do poprawy stanu ekologii. Rolnicy są w pełni świadomi potrzeby dbania o środowisko jak żadna inna grupa społeczna, i bez żadnych zastrzeżeń będą dbać o środowisko jeśli nie będą z tego tytułu ponosić kosztów finansowych nieraz tak dużych że pod znakiem zapytania staje jakkolwiek wydajność finansowa gospodarstwa.

Wobec powyższego Zarząd wnosi jak na wstępie.

Z poważaniem

Otrzymują
1. Adresat
2. IU^o DIR
3. a/a

DIR
DOLNOŚLĄSKIEJ IZBY ROLNICZEJ
Ryszard Borys

Lubelska Izba Rolnicza

189
PODPIS
WPLYNĘŁO

2024 01 18

Krajowa Rada Izb Rolniczych

Stanowisko

Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej

z dnia 15 stycznia 2024r. na wniosek

Walnego Zgromadzenia Lubelskiej Izby Rolniczej

z dnia 18 grudnia 2023r.

w sprawie zmian w rozdziale 3.10 Warunkowość - w zakresie normy GAEC 6

Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej popiera zaproponowane zmiany przez Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027 (Uchwała nr 32 z dnia 22 listopada 2023r.), które doprecyzowują wymóg normy GAEC 6 w zakresie terminów utrzymania okrywy ochronnej gleby oraz wprowadzenia wyłączenia z wdrażania wymogów normy w przypadku upraw późno zbieranych z pola, po których nie ma możliwości zastosowania działań ochronnych.

Obowiązujące przepisy stanowią, że na powierzchni stanowiącej co najmniej 80% gruntów ornych, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego utrzymuje się okrywę ochronną gleby w okresie od dnia 1 listopada do dnia 15 lutego.

Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej popiera zaproponowane zmiany, które dotyczą utrzymania okrywy ochronnej gleby przy uprawie roślin wcześniej zbieranych z pola (np.: zboża, rzepak) od dnia zbioru plonu głównego do dnia 15 października danego roku (w tym okresie nie wykonuje się orki).

Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej wnioskuje o zmniejszenie procentu utrzymania okrywy ochronnej i proponuje, aby ta wielkość wynosiła co najmniej 50% gruntów pod okrywą ochronną oraz zaliczenie do tej wielkości również TUZ-ów i pastwisk, ponieważ one w naturalny sposób stanowią okrywę ochronną dla gruntów.

Zaproponowano, aby z wdrażania normy GAEC 6 wyłączone były uprawy późno zbierane, po których nie ma możliwości zastosowania działań ochronnych, do których mają być zaliczane:

- rośliny okopowe, np.: cykoria korzeniowa, brukiew, burak cukrowy, burak pastewny, marchew, pietruszka, ziemniak,
- kukurydzę na ziarno oraz uprawy na gruntach ornych pod osłonami,
- warzywa, np.: kapusta głowiasta biała, kapusta czerwona, kapusta włoska, kalafior, brokuł, kapusta brukselska, jarmuż, por, szparag, rabarbar, chrzan pospolity,

- rośliny zielarskie, np.: arcydzięgiel litwor, czosnek niedźwiedzi, glistnik jaskółcze ziele, kozłek lekarski, lubczyk lekarski, mydlnica lekarska, pokrzywa zwyczajna, prawoślaz lekarski, rózeniec górski, szczodrak krokoszowaty.

Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej wnosi o dopisanie do:

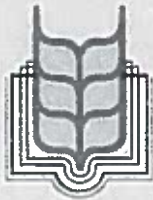
- roślin okopowych: rzepa ścierniskowa, rzodkiew oleista, brukiew,
- warzyw: dynia, seler.

Najbardziej zasadnym, według Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej, byłoby uznanie wszystkich upraw późno schodzących z pola z automatu jako roślin spełniających normę GAEC 6.

Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej stoi na stanowisku, aby zaproponowane zmiany w normie GAEC 6 obowiązywały już od 2023r./2024r.

Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej wnosi o jak najszybsze zajęcie się przedstawionym tematem.

PREZES
Lubelskiej Izby Rolniczej
Grzegorz Jędrejek

Lubelska Izba Rolnicza

Stanowisko
Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej
z dnia 15.01.2024 r.

180
PUB
WŁAŚNIEGO

2024 01 18

Krajowa Rada Izb Rolniczych

**w sprawie płatności za ekoschematy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej
2023-2027 (PS WPR)**

Od 2023 roku mamy nowy system płatności bezpośrednich, które będą realizowane jako interwencja Planu Strategicznego WPR na lata 2023-2027. Na realizację płatności bezpośrednich w 2023 r. przeznaczono prawie 3,7 mld euro. 25% tych środków, zgodnie z przepisami unijnymi powinno trafić do rolników w formie ekoschematów. W Planie Strategicznym dla WPR na Ekoschematy obszarowe i Dobrostan zwierząt w tym roku zaplanowano ponad 870 mln euro.

Do wiadomości rolników, jeszcze przed złożeniem wniosków obszarowych w 2023 r., zostały podane szacunkowe stawki w euro/ha za realizację poszczególnych ekoschematów oraz wyrażone w „punktach” za realizację poszczególnych praktyk w ramach „rolnictwa węglowego”, gdzie 1 punkt był wyceniony na kwotę do 100 zł. Wielu rolników zaplanowało realizację poszczególnych praktyk w ramach ekoschematów, licząc na dodatkowe płatności. Niestety ARiMR nadal nie podaje konkretnych stawek do ha za ich realizację. Rolnicy, którzy ponieśli już koszty zastosowania poszczególnych praktyk np. międzyplony ozime/wsiewki śródplonowe, nie mają ciągle pewności, czy ich nakłady chociaż się zwrócą. W obecnym czasie w gospodarstwach odbywa się planowanie zasiewów wiosennych oraz planowanie prowadzenia rozpoczętych jesienią upraw. W związku z trudną sytuacją ekonomiczną i drastycznym spadkiem opłacalności produkcji rolnej, rolnicy zmuszeni są szukać jak najbardziej oszczędnościowych i racjonalnych rozwiązań technologicznych w swoich gospodarstwach. Wysokość dopłat bezpośrednich i płatności za ekoschematy stanowi niezwykle ważną część dochodu gospodarstw rolnych. Płatności te zazwyczaj przeznaczane są na zakup środków produkcji lub na spłaty zobowiązań kredytowych. Obecnie rolnicy otrzymali od ARiMR tylko zaliczki, na poczet płatności bezpośrednich bez ekoschematów. Nadal więc, nie wiedzą na jakie kwoty i w jakim terminie mogą liczyć na wypłaty.

W związku z powyższym, nie jest możliwe racjonalne planowanie produkcji rolnej i systemów upraw w gospodarstwach na rok gospodarczy 2024/25. Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej stoi na stanowisku konieczności podjęcia działań przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi mających na celu przyspieszenie naliczania i wypłat za ekoschematy. Wnioskujemy również o to, aby stawki za realizację poszczególnych ekoschematów lub ich minimalne poziomy, były podane do wiadomości rolników przed złożeniem wniosku obszarowego w danym roku. Wprowadzenie tych zmian w zakresie wypłat środków za ekoschematy i poszczególne praktyki umożliwi rolnikom świadome, oparte na kalkulacji, podejmowanie zobowiązań wynikających z ich realizacji. Umożliwi to również planowanie inwestycji oraz wydatków niezbędnych w funkcjonowaniu gospodarstw rolnych w tak trudnych obecnie realiach rynku.

PREZES
Lubelskiej Izby Rolniczej

Grzegorz Jędrzejek

